

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.11.2021

§ 76

Yhteiskäyttöautojen pysäköintilupa

7725/08.00.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 416 3503

Päätös

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että

- Yhteiskäyttöautoyrityksille voidaan hakemuksesta myöntää oikeus yleispysäköintitunnukseen. Yrityksen tulee täyttää liitteenä olevat luvan myöntämisehdot. Lupa on toistaiseksi maksuton.
- Yhteiskäyttöautoyritysten hyväksymisen päätösvalta delegoidaan suunnittelupäällikölle.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että

- Yhteiskäyttöautoyrityksille voidaan hakemuksesta myöntää oikeus yleispysäköintitunnukseen. Yrityksen tulee täyttää liitteenä olevat luvan myöntämisehdot. Lupa on toistaiseksi maksuton.

- Yhteiskäyttöautoyritysten hyväksymisen päätösvalta delegoidaan suunnittelupäällikölle.
- Yhteiskäyttöyritysten yhteiskäyttöautojen pysäköintilupa tuodaan lautakuntaan tarkasteltavaksi vuosittain ja samalla raportoidaan yhteiskäyttöautojen määrä.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä muutti päätösehdotustaan lisäämällä siihen seuraavan lauseen: Yhteiskäyttöyritysten yhteiskäyttöautojen pysäköintilupa tuodaan lautakuntaan tarkasteltavaksi vuosittain ja samalla raportoidaan yhteiskäyttöautojen määrä.

Perusteluosa

Lahdessa on nyt käytössä yhteiskäyttöautoille pysäköintilupa määräaikaisena kokeiluna, joka päättyy vuoden 2021 lopussa. Kokeilusta päätti tekninen ja ympäristölautakunta 11.12.2018. Määritellyt ehdot täyttävän yhteiskäyttöautoyrityksen autoille on myönnetty hakemuksesta lupa, joka mahdollistaa maksuttoman ja aikarajoituksettomana pysäköinnin asukaspysäköintipaikoilla. Lupa on maksuton. Nyt on tarkoitus vakiinnuttaa käytäntö kuitenkin niin, että lupa on mahdollista myöhemmin muuttaa siirtymäajan jälkeen maksulliseksi, jos olosuhteet muuttuvat.

Lahdessa kaksi yhteiskäyttöautoyritystä

Lahdessa toimii tällä hetkellä kaksi yritystä, jotka tarjoavat yhteiskäyttöautoja vapaasti kenen tahansa varattavaksi ja käyttöönotettaviksi. Yrityksillä on tässä käytössä yhteensä 22 henkilöautoa ja 12 pakettiautoa. Henkilöautot ovat pääosin täyssähköisiä tai hybridejä. Yrityksien antaman tiedon mukaan käyttökertoja on yhteensä noin 200 kuukaudessa ja keskimääräinen käyttöaika on 15–24 tuntia. Auton voi ottaa käyttöön lyhimmillään tunnin ajaksi.

Toisen yrityksen täyssähköautot ovat varaamattomina säilytyksessä sopimuspaikoilla mm. Toriparkissa, missä niiden akut on myös mahdollista ladata. Tämän yrityksen asiakkaat käyttävät pysäköintiluvan mukaisia paikkoja tilapäiseen pysäköintiin. Toisen yrityksen autot palautetaan asukaspysäköintipaikoille keskustassa ja järjestely mahdollistaa auton joustavan palauttamisen, myös eri paikkaan kuin mistä se on otettu käyttöön.

Yhteiskäyttöauto on helposti käyttöönotettavissa

Autojen yhteiskäyttö on hajautettua ja joustavaa autonvuokrausta. Rekisteröitynyt asiakas saa auton käyttöönsä lyhyeksikin ajaksi mihin aikaan vuorokaudesta tahansa ja useista paikoista. Autojen yhteiskäyttö on järkevää, sillä henkilöautot ovat liikenteessä keskimäärin vain alle 10 % ajasta. Yhteiskäyttöauto voi korvata oman auton erityisesti silloin, kun auton käyttötarve on satunnainen.

Yleispysäköintitunnuksen käyttö

Yhteiskäyttöautoyrityksiä toimii Suomessa useita ja eri kaupungit ovat osoittaneet niille pysäköintipaikkoja erilaisin järjestelyin erityisesti keskusta-alueiltaan. Osassa kaupungeista on osoitettu erityisiä, vain yhteiskäyttöautoille tarkoitettuja pysäköintipaikkoja.

Yhteiskäyttöautojärjestelmä edellyttää toimiakseen, että autot ovat vaivattomasti käyttöönotettavissa. Yksinkertaisinta on sallia autojen pysäköinti katujen varsille. Lahdessa ei ole myönnetty millekään käyttäjäryhmälle omia paikkoja yleiseltä katualueelta, joten nimettyjä paikkoja ei osoiteta myöskään yhteiskäyttöautoille. Kaupungissa on käytössä yleispysäköintitunnus, jonka käyttäjillä on oikeus pysäköidä kaikilla asukaspysäköintitunnuksen paikoilla. Yleispysäköintitunnuksen

voivat nyt hankkia keskusta-alueen yritykset ja niille sen hinta on 1000 €/vuosi.

Yhteiskäyttöyrityksien tunnuksen esitetään olevan edelleen maksuton, koska yhteiskäyttöautojen yleistymisen on myös kaupungin etu. Se vähentää liikenteessä olevien autojen määrää ja pysäköintipaikkojen tarvetta. Yhteiskäyttöautot ovat uudehkoja ja vähäpäästöisiä, joten ne vähentävät myös liikenteen päästöjä. Vertailukaupungeista esimerkiksi Tampere ei toistaiseksi peri maksua yhteiskäyttöautojen pysäköintiluvista. Lupaehtojen mukaisesti kaupunki voi ottaa myöhemmin maksun käyttöön.

Kolmen vuoden kokeiluajana luvan käytöstä ei ole koitunut kaupungille ongelmia.

Luvat ehtoina mm. vähäpäästöisyys ja auton ikä

Lupaehdot on pidetty pääosin samana kuin kokeilukauden aikana. Ehdot on laadittu soveltaen muiden kaupunkien käyttämiä ehtoja. Yrityksistä edellytetään mm, että ne ovat huolehtineet yhteiskunnallisista velvoitteistaan ja että niiden liiketoimintaan kuuluu yhteiskäyttöautojen vuokraus. Ajoneuvojen tulee olla asiakkaiden varattavissa ja käyttöönotettavissa 24 tuntia vuorokaudesta. Ajoneuvojen tulee olla hakuhetkellä alle kolme vuotta vanhoja ja vähäpäästöisiä.

Luvan myöntämisestä esitetään, että kaupunkisuunnittelun vastualueen suunnittelupäällikkö myöntää yritykselle oikeuden tunnuksen hakemiseen ja jatkossa uusien autojen lisääminen samaan lupaan ei edellytä erillistä päätöstä. Luvat ovat sähköisiä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Lahti-Piste, suunnittelupäällikkö, säädöskokoelma